Kommunale barnehager - driftsbudsjett

Under dette rammeområdet ligger alle de sju kommunale barnehagene i kommunen. Barnehagene det gjelder er Bud barnehage, Jendem barnehage, Svanviken barnehage, Lyngstad og Vevang barnehager, Eide barnehage, Tornes barnehage og Hustad barnehage.

Lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Vedtatt oppvekstplan gir føringer for planlagte kutt på lengre sikt som følge av nedgangen i barnetall. Tiltak konkretiseres i løpet av økonomiplanperioden og vil fremmes som egne saker.

Kommunedirektøren foreslår å redusere rammen med 4,2 mill. kroner som følge av færre barn i 2024. Det er forventet færre barn inn i barnehagene i 2024 i forhold til barn som går ut av barnehagene samme år. Kommunedirektøren foreslår følgende tiltak for å realisere kutt i 2024 og fremover i tid:

De kommunale barnehagene har høsten 2022, i samarbeid med kommunalsjef for oppvekst og kommunens økonomiavdeling gått grundig gjennom dagens barnetall, sett opp mot kommende barnetall.

Virkningen av nedgående barnetall vil slå ut ulikt med tanke på demografi. Noen barnehager har både ventelister, høye fødselstall og tilflytting, mens andre barnehager allerede har begynt å se behov for en omorganisering og omstrukturering. Herunder kan det forventes at flere av barnehagene må legge ned avdelinger, og derav drifte i et mindre omfang enn i dag. Herunder vurderes det i dag at en må ned i 1-2 avdelingsbarnehager flere steder. Ut fra de barnetall som foreligger i dag kan dette utgjøre inntil 6-7 stillinger for barnehagesektoren sett under ett.

Det er også hensyntatt barn som går over i skole (barn født i 2017), og som per i dag har vedtak etter barnehagelovens § 31, rett til spesialpedagogisk hjelp og barnehagelovens § 37, krav om individuell tilrettelegging grunnet funksjonsnedsettelse.

Enhetslederne i barnehagene har gitt tilbakemelding om mulige effektiviseringstiltak i barnehagene, med momenter som kan berøres i utredning:

En utredning må undersøke om effekten av at feriestengte barnehager vil gjøre oss mindre konkurransedyktige sammenlignet med de private barnehagene som har ferieåpent må også granskes.

En utredning av behovet for åpne barnehager i ferien er forutsetning for forslag om endring i vedtektene for de kommunale barnehagene. Kostnadseffekten som må vurderes er vikarer ved ferieavvikling og reduserte kostnader ved renhold og andre utgifter knyttet til drift og bygg. Det må utredes hvorvidt feriestengte barnehager vil gi en mindre grad av bruker-, og ansattvennlig retningslinje for avvikling av ferie.

På grunn av nedgang i barnetall må vi foreta en utredning av om sårbarhet i driften kan reduseres ved å innføre maks antall barn per avdeling og barnehage.

Vi har ulik organisering av antall avdelinger i barnehagene, samt antall barn i avdelingene og dette har sammenheng med arealnormen som legger føringer for hvor mange barn det er plass til i de ulike barnehagene. Noen barnehager har tydelige vedtak på antall plasser. Om det settes et tak for hvor mange barn som skal tilbys plass, vil man kunne redusere stillinger på sikt, da dette blir mer forutsigbart med tanke på bemanningsnorm. En konsekvens vil da være at færre barn tilbys plass, eller får tilbud om plass på førsteønsket sitt. Å sette et øvre tak på barnegrupper, og organisering av avdelinger vil være et politisk valg.

Helhetlig sett må det gjøres en grundig utredning for å sikre at vi i framtiden møter behovet for barnehager, har attraktive barnehager og at vi yter best mulig kvalitet.

Dette innebærer også kartlegging av hver enkelt barnehage, og forutsetter en kartlegging eller vurdering av behov for ombygging eller påbygg i barnehagene. Å fastsette framtidig struktur på barnehagene forutsetter å belyse mange faktorer. Barnehagene driftes per i dag med ulik organisering av antall avdelinger i barnehagene, samt antall barn i avdelingene. Økonomisk sett anses drift av barnehager etter mellomstor barnehagestruktur, med fire avdelinger, og øvre tak i avdelingene med barnegrupper på 12 barn under 3 år, og 24 barn over 3 år det mest hensiktsmessige. og hvordan en kan organisere seg etter modell med mellomstor barnehage–struktur, med fire avdelinger, og øvre tak i avdelingene med barnegrupper med 12 barn under 3 år, og 24 barn over 3 år.

Samlet kutt på kommunale barnehager ligger nå inne i økonomiplanen med 8,4 mill. kroner.

Kommunestyret har allerede vedtatt at det skal fremmes en sak om drift av barnehager, jfr. sak KS 7/2022. Denne saken er av ulike årsaker forsinket og det er uvisst når den kan bli fremmet.

Det er tilført rammen samlet 4,7 mill. kroner i 2024 og 2025 som følge av redusert foreldrebetaling, jfr. forslag i statsbudsjettet. Fra 1. august neste år går den maksimale foreldrebetalingen i barnehagen ned fra 3 000 til 2 000 kroner per måned. En familie med et barn vil spare 11 000 kroner i året. For to barn utgjør det nærmere 19 000 kroner. Lavere maksimalpris er et grep for å få flere til å bo og jobbe i hele landet. For 189 kommuner i sentralitetssone 5 og 6 går prisen ned til 1 500 kroner per måned. Det gir ei innsparing på 16 500 kroner for en familie med et barn og 28 050 kroner for de med to barn. Hustadvika kommune er i sentralitetssone 5 og 6.

Dette utgjør over 1,5 mrd. kroner i 2024. Helårseffekten er om lag 3 mrd. kroner.

For alle kommunens rammeområder er det lagt inn et prosentvis trekk i årene 2025, 2026 og 2027. For dette rammeområder er det henholdsvis snakk om 138, 223 og 327 tusen kroner. Totalt blir dette 688 tusen kroner for rammeområdet.

Revidert: Sak 56/2024 ble følgende vedtatt "Rammen foreslås redusert med kr. 2 mill. kroner som følge av nedlegging av Jendem barnehage. Pengene flyttes til Oppvekst felles som nå får kostnaden med tilskudd til private barnehager."

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner

Kommunale barnehage	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
Inngående budsjett	56 476	56 874	55 140	54 917
Deflator	2 428			
Tiltak:				
Kutt bemanning færre vedtakstimer og barn	-4 200	-4 200		
Redusert foreldrebetaling	2 170	2 604		
Prosentvis trekk		-138	-223	-327
Nedlegging Jendem barnehage	-2 000			
Sum tiltak	**-4 030**	-1 734	-223	-327
Ny Ramme	**54 874**	**55 140**	**54 917**	**54 590**

Oppdatert etter sak 84/2024 Revidert budsjett 2.